

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. május 2.
(OR. en)

8917/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0144(COD)

POLCOM 76
COEST 289
CODEC 756

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. május 2.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 245 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről a Moldovai Köztársaság közötti társulási megállapodás értelmében a moldovai termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 245 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2023) 245 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.5.2.
COM(2023) 245 final

2023/0144 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik,
másrészről a Moldovai Köztársaság közötti társulási megállapodás értelmében a
moldovai termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes
kereskedelemliberalizációs intézkedésekről**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az Oroszország által 2022. február 24-én Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan katonai agresszió továbbra is jelentősen gyengíti Moldova azon képességét, hogy kereskedelmet folytasson a világ más részeivel. Ennek oka különösen az, hogy Moldova exportja az ukrán területen keresztüli tranzitra és az ukrán infrastruktúrára támaszkodott, amelyek nagyrészt továbbra sem állnak rendelkezésre. Ebben a nehéz helyzetben Moldova arra kérte az EU-t, hogy teremtsen meg azokat a feltételeket, amelyek révén az ország a világ többi részével folytatott kereskedelmének egy részét az EU-ba irányítsa át. Ez tovább mélyítené kereskedelmi kapcsolatait az EU-val, és támogatná gazdaságát. A lehetséges intézkedések közé tartozik a piaci liberalizáció mértékének növelése az EU és a Moldovai Köztársaság közötti (mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget létrehozó) társulási megállapodás értelmében a Moldovából származó termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem-liberalizációs intézkedésekre vonatkozó, 2022. július 18-i (EU) 2022/1279 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ révén. E rendelet 2022. július 23-án lépett hatályba, és 2023. július 24-ig alkalmazandó. Ezek az intézkedések a tapasztalatok szerint nagyobb rugalmasságot és biztonságot nyújtanak a moldovai termelők számára.

Tekintettel Oroszország Ukrajnával szembeni folyamatos katonai agressziójára és annak Moldovára gyakorolt tartós hatására, továbbá figyelembe véve, hogy Moldova 2022 júniusában megkapta az uniós tagjelölti státuszt, a Bizottság egy olyan európai parlamenti és tanácsi rendeletre tesz javaslatot, amely a jelenlegi intézkedések hatályvesztésének időpontjától (vagyis 2023. július 25-től) egy éves időtartamra megújítja az említett kereskedelem-liberalizációs intézkedéseket. Az intézkedéseknek a társulási megállapodás V. címe szerinti összes fennálló vám ideiglenes felfüggesztésének formáját kell öltetniük. Az ideiglenes felfüggesztés a belépésiár-rendszer és a vámkontingensek hatálya alá tartozó gyümölcsöket és zöldségeket érinti.

A társulási megállapodás XV-A. melléklete értelmében hét, Moldovából származó mezőgazdasági termék tartozik vámkontingensek hatálya alá. Ezek a következők: paradicsom, fokhagyma, csemege-szőlő, alma, cseresznye, szilva és szőlőlé. Mindezen termékek esetében helyénvaló felfüggeszteni az összes vámot és a belépésiár-rendszert, ezzel ideiglenesen támogatva e termékek kivitelének az EU-ba való átirányítását.

Ezek az ideiglenes és rendkívüli intézkedések biztosítani fogják a Moldovából az Unióba irányuló jelenlegi kereskedelmi forgalom folytatását, és segíteni fogják Moldova gazdaságát. Ez összhangban van a társulási megállapodás egyik fő célkitűzésével, nevezetesen azon megerősített gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok feltételeinek megteremtésével, amelyek Moldovának az Unió belső piacába való fokozatos integrációjához vezetnek, valamint Moldovában a demokrácia, valamint a politikai, gazdasági és intézményi stabilitás megerősítéséhez nyújtandó hozzájárulással.

¹ Az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamai, másrészről a Moldovai Köztársaság közötti társulási megállapodást (HL L 240., 2014.8.30., 4. o.) a Felek 2014. június 27-én írták alá. A társulási megállapodást, beleértve a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget, 2014. szeptember 1-jétől ideiglenesen alkalmazzák, és 2016. július 1-jétől teljeskörűen hatályos, miután valamennyi uniós tagállam megerősítette azt.

A rendeletjavaslatban meghatározott kereskedelem liberalizációs intézkedések megfelelnek a társulási megállapodás 2. cikkének, amelyben a felek vállalják a demokratikus elvek, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartását, valamint a tömegpusztító fegyverek, a kapcsolódó anyagok és hordozóeszközeik elterjedése elleni küzdelmet. Az említett cikkben a Felek vállalják továbbá, hogy tiszteletben tartják a jogállamiságot és a jó kormányzás elvét, küzdenek a korrupció, a szervezett vagy egyéb – többek között a transznacionális jellegű – bűncselekmények és a terrorizmus ellen, valamint tiszteletben tartják a fenntartható fejlődés és a hatékony multilateralizmus elveit. Az említett alapvető elemek és általános elvek tiszteletben tartása a kereskedelem liberalizációs intézkedések előfeltétele.

Az e javaslatban körvonalazott kereskedelem liberalizációs intézkedések célja továbbá – az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. cikkének (1) bekezdésével összhangban – annak biztosítása, hogy az EU közös kereskedelem politikáját az EU külső tevékenységének az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikkében meghatározott elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között folytassák.

A rendszeres nyomon követés keretében rendelkezésre álló gyorsított védintézkedési eljárások lehetővé teszik a vámok esetleges visszaállítását is.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ezek a kereskedelem liberalizációs intézkedések összhangban vannak a megállapodással, különösen pedig a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség létrehozására vonatkozó V. címmel, amely szerint a Felek az említett megállapodás hatálybalépésének időpontjával kezdődő, legfeljebb 10 éves átmeneti időszak alatt fokozatosan létre fognak hozni egy szabadkereskedelmi térséget (a megállapodás 143. cikke).

Ezen túlmenően az (EU) 2022/1279 rendelet kifejezésre juttatta az EU szilárd elkötelezettségét amellyel, hogy az Ukrajna elleni orosz agresszióval összefüggésben a nemzetközi kereskedelem révén gazdaságilag támogassa Moldovát. A kereskedelem liberalizációs intézkedések megújítása e politika logikus fejleménye.

Moldova emellett 2022-ben a megállapodás 147. cikke szerinti felülvizsgálat megindítását kérte annak mérlegelése céljából, hogy felgyorsítsák és szélesebb körben alkalmazzák-e a Moldova és az EU közötti vámok eltörlését. E célból jelenleg folynak a megbeszélések.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az EU határozottan elítéli az Ukrajna elleni orosz agressziót, és jelentős lépéseket tesz Moldova támogatására ebben a kivételes helyzetben, ideértve a további humanitárius és határigazgatási támogatást, a makroszintű pénzügyi támogatást és a kereskedelem megkönnyítését célzó intézkedéseket a jelenlegi embert próbáló időkben. Emellett Moldova 2022 júniusában megkapta az uniós tagjelölti státuszt. A javasolt rendelet ezért összhangban lenne az EUSZ 21. cikke (3) bekezdése szerinti azon kötelezettséggel, miszerint az EU-nak biztosítani kell a külső tevékenységének különböző területei közötti összhangot, valamint az EUMSZ 207. cikkének (1) bekezdésével, amely előírja, hogy a közös kereskedelem politikát az EU külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

E javaslat jogalapját az EUMSZ 207. cikkének (2) bekezdése képezi.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A közös kereskedelempolitika az EUMSZ 3. cikke (1) bekezdésének e) pontjával összhangban az EU kizárólagos hatáskörébe tartozik. A szubszidiaritás elve ezért nem alkalmazandó.

- **Arányosság**

Ez a javaslat a közös kereskedelempolitika végrehajtásához és Moldovának a jelenlegi nehézségek miatti – az EU-val folytatott kereskedelmét is érintő – gazdasági támogatásához szükséges.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Ez a javaslat az EUMSZ 207. cikkének (2) bekezdésén alapul, és az EU közös kereskedelempolitikájának keretébe tartozik.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Tárgytalan.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Tárgytalan.

- **Hatásvizsgálat**

Annak érdekében, hogy a Moldovára vonatkozó kereskedelem-liberalizációs intézkedések az (EU) 2022/1279 rendelet 2023. július 24-i lejártát követően is fennmaradjanak, fontos, hogy a rendelet 2023. július 25-én hatályba lépjen. Tekintettel ennek szükségességére és a javaslat ebből következő sürgősségére, a szóban forgó intézkedés vonatkozásában nem került sor hatásvizsgálatra. A társulási megállapodás kereskedelmi és kereskedelemmel kapcsolatos rendelkezéseit azonban a Kereskedelmi Főigazgatóság által 2012-ben megrendelt és közzétett fenntarthatósági hatásvizsgálatnak vetették alá, amelyet figyelembe vettek a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségről szóló tárgyalások során. Az említett tanulmány megerősítette, hogy a kereskedelmi és kereskedelemmel kapcsolatos rendelkezések végrehajtása kedvező gazdasági hatással lesz az EU és Moldova számára egyaránt.

Emellett az (EU) 2022/1279 rendelet szerinti behozatal rendszeres nyomon követés és jelentéstétel tárgyát képezi.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Az intézkedés nem növeli a vállalkozások szabályozásból eredő terheit.

- **Alapjogok**

Ezek az intézkedések tiszteletben fogják tartani a társulási megállapodásban rögzített alapelveket, ideértve különösen a demokratikus elvek, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartását (a társulási megállapodás 2. cikke).

Az intézkedések az Európai Unió Alapjogi Chartájával is összhangban lesznek.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A becslések szerint – amelyek az érintett termékek Moldovából történő 2021. évi, vagyis az autonóm kereskedelmi intézkedések bevezetését megelőző utolsó évi behozatalán alapulnak – az EU évente mintegy 0,3 millió EUR vámbevétel-kiesést fog tapasztalni. Ezért az EU saját forrásaira gyakorolt hatás nagyon korlátozott lesz.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az EU és Moldova közötti kétoldalú kereskedelem alakulására vonatkozó online jelentéstételre az Európai Bizottság e célt szolgáló weboldalain (europa.com) van lehetőség.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Tekintettel az Ukrajna elleni orosz invázió következtében Moldovában kialakult válsághelyzetre, a rendelet célja, hogy a Moldovából származó valamennyi behozatal vonatkozásában növelje a kereskedelmi forgalmat a moldovai termékekre vonatkozó valamennyi fennálló vám és behozatali vám felfüggesztésével. A javaslat értelmében a kereskedelem liberalizációs intézkedések az összes termékre vonatkozó behozatali vámok teljes körű felfüggesztésének formájában valósulnak majd meg.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről a Moldovai Köztársaság közötti társulási megállapodás értelmében a moldovai termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében²,

mivel:

- (1) Az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről a Moldovai Köztársaság (a továbbiakban: Moldova) közötti társulási megállapodás³ (a továbbiakban: a társulási megállapodás) képezi az Unió és a Moldovai Köztársaság közötti kapcsolat alapját. A társulási megállapodás kereskedelemre és kereskedelemmel kapcsolatos ügyekre vonatkozó V. címét a 2014/492/EU tanácsi határozattal⁴ összhangban 2014. szeptember 1-je óta ideiglenesen alkalmazzák, és az 2016. július 1-jén hatályba lépett, miután valamennyi tagállam megerősítette azt.
- (2) A társulási megállapodás kifejezi a társulási megállapodás Feleinek (a továbbiakban: a Felek) azon óháját, hogy ambiciózus és innovatív módon megerősítsék és kiszélesítsék a kapcsolatokat, fokozatos gazdasági integrációt segítsenek elő és valósítsanak meg, és ezt a Felek Kereskedelmi Világszervezetbeli tagságából eredő jogoknak és kötelezettségeknek megfelelően tegyék.
- (3) A társulási megállapodás 143. cikke egy szabadkereskedelmi térség Felek általi fokozatos, az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT 1994.) XXIV. cikkével összhangban történő létrehozásáról rendelkezik. E célból a társulási megállapodás 147. cikke előírja a vámoknak a benne foglalt jegyzékekkel összhangban történő fokozatos eltörlését, és előírja ezen eltörlés felgyorsításának és hatálya kiterjesztésének lehetőségét.

² Az Európai Parlament ...-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács ...-i határozata.

³ HL L 240., 2014.8.30., 4. o.

⁴ A Tanács 2014/492/EU határozata (2014. június 16.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről a Moldovai Köztársaság közötti társulási megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról (HL L 260., 2014.8.30., 1. o.).

- (4) Az Oroszország által 2022. február 24-én Ukrajnával szemben provokáció nélkül indított, indokolatlan agressziós háború alapvetően meggyengítette Moldova azon képességét, hogy kereskedelmet folytasson a világ többi részével, mivel Moldova exportja az ukrán területen keresztüli tranzitra és az ukrán infrastruktúrára támaszkodott, amelyek nagyrészt továbbra sem állnak rendelkezésre. A Moldova gazdaságára gyakorolt negatív hatások enyhítése érdekében fel kell gyorsítani az Unió és a Moldovai Köztársaság közötti szorosabb gazdasági kapcsolatok kialakítását, és e kritikus körülmények között gyors támogatást kell nyújtani Moldova gazdaságának. Ezért szükséges és helyénvaló a továbbiakban is ösztönözni a kereskedelmi forgalmat, valamint kereskedelem liberalizációs intézkedések formájában valamennyi termékre vonatkozóan engedményeket nyújtani, összhangban az Unió és Moldova közötti kereskedelemre vonatkozó vámok eltörlésének felgyorsításával.
- (5) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikkének (3) bekezdése szerint az Uniónak biztosítania kell, hogy külső tevékenységeinek különböző területei összhangban legyenek egymással. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. cikkének (1) bekezdése értelmében a közös kereskedelempolitikát az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni.
- (6) Az (EU) 2022/1279 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ 2023. július 24-én hatályát veszti.
- (7) Az e rendeletben megállapított kereskedelem liberalizációs intézkedéseknek a következő formát kell ölteniük: i. a belépési ár-rendszer gyümölcs- és zöldségfélékre történő alkalmazásának felfüggesztése; és ii. az összes vámkontingens és behozatali vám felfüggesztése. Ezen intézkedések révén az Unió elmélyíti a Moldova és az Unió közötti gazdasági integrációt, és ideiglenesen megfelelő gazdasági támogatást nyújt Moldova és az érintett gazdasági szereplők javára.
- (8) A csalás megelőzése érdekében az e rendeletben meghatározott kereskedelmi intézkedésekre való jogosultság feltétele, hogy Moldova megfeleljen a társulási megállapodás alapján elérhető előnyök megszerzésére vonatkozó összes feltételnek, beleértve az érintett termékekre vonatkozó származási szabályokat és az azokhoz kapcsolódó eljárásokat, valamint hogy Moldova a társulási megállapodással összhangban szoros közigazgatási együttműködést folytasson az Unióval.
- (9) Moldovának tartózkodnia kell attól, hogy az Unióból származó behozatalt terhelő új vámokat vagy azokkal azonos hatású díjakat, új mennyiségi korlátozásokat vagy azokkal azonos hatású intézkedéseket vezessen be, továbbá attól, hogy a vámok vagy díjak meglévő szintjét megemelje, vagy bármely más korlátozást vezessen be, kivéve, ha az a háborúval összefüggésben egyértelműen indokolt. Ha az említett feltételek bármelyikét Moldova nem tartja be, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy ideiglenesen felfüggeszse az e rendeletben meghatározott összes kereskedelmi intézkedést vagy azok egy részét.
- (10) A társulási megállapodás 2. cikke úgy rendelkezik, hogy többek között a demokratikus elvek, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása, valamint a

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1279 rendelete (2022. július 18.) az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamai, másrészről a Moldovai Köztársaság közötti társulási megállapodás értelmében a Moldovai Köztársaságból származó termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem liberalizációs intézkedésekről (HL L 195., 2022.7.22., 6. o.).

tömegpusztító fegyverek, a kapcsolódó anyagok és hordozóeszközeik terjedésének megakadályozása a társulási megállapodás alapvető elemeit képezi. Ugyanezen cikk értelmében a Felek különösen a következő általános elvek mellett kötelezik el magukat: a jogállamiság és a jó kormányzás elvének tiszteletben tartása, a korrupció, a szervezett vagy egyéb – többek között a transznacionális jellegű – bűncselekmények és a terrorizmus elleni küzdelem, valamint a fenntartható fejlődés és a hatékony multilateralizmus elveinek tiszteletben tartása. Helyénvaló bevezetni az e rendeletben meghatározott kereskedelem-liberalizációs intézkedések ideiglenes felfüggesztésének lehetőségét, amennyiben Moldova nem tartja tiszteletben a társulási megállapodás alapvető elemeit vagy fent említett általános elveit.

- (11) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy ideiglenesen felfüggeszthesse az 1. cikkben említett kereskedelem-liberalizációs intézkedéseket, amennyiben az e rendelet szerinti behozatal hátrányosan érinti a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós termelőit. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁶ megfelelően kell gyakorolni.
- (12) A Bizottság által e rendelet hatásának rendszeres nyomon követése alapján készített három hónapos értékelés függvényében, és valamely tagállam kellően indokolt kérésére vagy a Bizottság saját kezdeményezésére lehetővé kell tenni a társulási megállapodás alapján egyébként alkalmazandó vámok újbóli bevezetését azoknak az e rendelet hatálya alá tartozó termékeknek a behozatalára vonatkozóan, amelyek importja hátrányosan érinti a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacát.
- (13) A Bizottság által a társulási megállapodás szerves részét képező mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtásáról készített éves jelentésnek részletes értékelést kell tartalmaznia az e rendeletben meghatározott kereskedelmi intézkedések végrehajtásáról.
- (14) Tekintettel az ügy sürgősségére, amely az Oroszország által Ukrajnával szemben indított agressziós háború okozta helyzetből adódik, helyénvalónak tűnik a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló, az EUSZ-hez, az EUMSZ-hez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv 4. cikkében előírt, nyolchetes időszak alóli kivétellel élni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Kereskedelem-liberalizációs intézkedések

Bevezetésre kerülnek a következő kereskedelem-liberalizációs intézkedések:

- a) a társulási megállapodás XV-A. mellékletében megállapított összes vámkontingenst fel kell függeszteni, és az e kontingensek hatálya alá tartozó termékek Moldovából vámmentesen hozhatók be az Unióba;

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- b) a belépésiár-rendszer alkalmazását fel kell függeszteni azon termékek esetében, amelyekre az a társulási megállapodás XV-B. mellékletében meghatározottak szerint alkalmazandó. Ezen termékek behozatalára nem alkalmazandó vám.

2. cikk

A kereskedelem liberalizációs intézkedésekre való jogosultság feltételei

Az 1. cikkben előírt kereskedelem liberalizációs intézkedésekre a következő feltételek vonatkoznak:

- a) a termékek származási szabályainak és az azokhoz kapcsolódó eljárásoknak való megfelelés a társulási megállapodásban előírtak szerint;
- b) Moldova tartózkodik attól, hogy az Unióból származó behozatalt terhelő új vámokat vagy azokkal azonos hatású díjakat, vagy új mennyiségi korlátozásokat vagy azokkal azonos hatású intézkedéseket vezessen be, továbbá attól, hogy a vámok vagy díjak meglévő szintjét megemelje, vagy bármely más korlátozást vezessen be, ideértve a diszkriminatív belső közigazgatási intézkedéseket is, kivéve, ha az a háborúval összefüggésben egyértelműen indokolt; és
- c) Moldova a társulási megállapodás 2., 9. és 16. cikkében foglaltaknak megfelelően tiszteletben tartja a demokratikus elveket, az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat, küzd a tömegpusztító fegyverek, a kapcsolódó anyagok és hordozóeszközök elterjedése ellen, tiszteletben tartja a jogállamiság és a jó kormányzás elvét, küzd a korrupció, a szervezett vagy egyéb – többek között a transznacionális jellegű – bűncselekmények és a terrorizmus ellen, valamint tiszteletben tartja a fenntartható fejlődés és a hatékony multilateralizmus elvét.

3. cikk

Az intézkedések átmeneti felfüggesztése

- (1) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy elegendő bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy Moldova nem teljesíti a 2. cikkben foglalt feltételeket, végrehajtási jogi aktust fogadhat el, amellyel részben vagy egészben felfüggeszti az e rendeletben meghatározott kereskedelem liberalizációs intézkedéseket. Az említett végrehajtási jogi aktust az 5. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (2) Amennyiben egy tagállam azt kéri, hogy a 2. cikk b) pontjában meghatározott feltételek nemteljesítése miatt a Bizottság függessze fel az e rendeletben meghatározott kereskedelem liberalizációs intézkedések bármelyikét, a Bizottság a kérelem benyújtásától számított négy hónapon belül indokolással ellátott véleményt nyilvánít arról, hogy az az állítás, miszerint Moldova nem teljesíti a feltételeket, megalapozott-e. Amennyiben a Bizottság megállapítja az állítás megalapozottságát, megindítja az (1) bekezdésben említett eljárást.

4. cikk

Gyorsított védintézkedési eljárás

- (1) Amennyiben egy Moldovából származó terméket olyan feltételek mellett importálnak, amelyek hátrányosan érintik a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacát, a Bizottság végrehajtási jogi aktus elfogadásával bármikor

újra bevezetheti az adott termék behozatalára a társulási megállapodás alapján egyébként alkalmazandó vámokat. Az említett végrehajtási jogi aktust az 5. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (2) A Bizottság rendszeresen nyomon követi a rendelet hatását, figyelembe véve az 1. cikk a) pontja szerinti kereskedelem-liberalizációs intézkedések hatálya alá tartozó termékek kivitelére, behozatalára, uniós piaci áraira és uniós termelésére vonatkozó információkat.

A Bizottság e rendelet hatálybalépésétől kezdődően kéthavonta tájékoztatja a tagállamokat a rendszeres nyomon követés eredményeiről.

- (3) A Bizottság a vámok újbóli bevezetése céljából értékelést végez a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacának helyzetéről.

Az értékelést legfeljebb három hónapon belül le kell zárni:

- (a) valamely tagállam olyan, kellően indokolt kérelme alapján, amely az (5) bekezdésnek megfelelően elegendő, az adott tagállam számára észszerűen hozzáférhető *prima facie* bizonyítékot tartalmaz az (1) bekezdésben említett, a piacot hátrányosan érintő behozatalra vonatkozóan, vagy
- (b) a Bizottság saját kezdeményezésére, azt követően, hogy nyilvánvalóvá vált számára, hogy elegendő *prima facie* bizonyíték áll rendelkezésre az (1) bekezdésben említett, a piacot hátrányosan érintő behozatalra vonatkozóan.
- (4) Amennyiben az értékelés eredményeként a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacát hátrányos hatások érik, és újra be kívánja vezetni a vámokat, értesítést tesz közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában, amelyben bejelenti az (1) bekezdés szerinti, egyébként alkalmazandó vámok újbóli bevezetését. Az értesítésnek tartalmaznia kell az értékelés főbb eredményeinek összefoglalását, és meg kell határoznia azt az időszakot, amelyen belül az érdekelt felek benyújthatják írásban az álláspontjukat. Ez az időtartam nem haladhatja meg az értesítés közzétételétől számított tíz napot.
- (5) Annak értékelése során, hogy szükség van-e az (1) bekezdés szerinti intézkedések alkalmazására, a Bizottság figyelembe vesz minden releváns piaci fejleményt, beleértve az érintett behozatal által a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacának helyzetére gyakorolt hatást is. Az értékelésnek egyebek mellett ki kell terjednie a következő tényezőkre:
- a) a Moldovából importált érintett termék behozatalának mennyiségi és értéknövekedése abszolút és relatív értékben; és
- b) az érintett behozatal hatása az uniós termelésre és árakra, figyelembe véve a más forrásokból származó behozatal alakulását.

Ez a felsorolás nem kimerítő jellegű, és más releváns tényezőket is figyelembe lehet venni.

- (6) A társulási megállapodás alapján egyébként alkalmazandó vámok újra bevezethetők mindaddig, amíg ez a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek uniós piacára gyakorolt kedvezőtlen hatások ellensúlyozásához szükséges.
- (7) Amennyiben rendkívüli körülmények azonnali intézkedést tesznek szükségessé, a Bizottság a (4) bekezdésben meghatározott eljárás lefolytatása nélkül, az (EU)

2015/478 rendelet⁷ 3. cikkének (1) bekezdésével létrehozott Védintézkedési Bizottság tájékoztatását követően minden szükséges megelőző intézkedést meghozhat.

5. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot e rendelet 3. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸ 285. cikkének (1) bekezdésével létrehozott Vámkódexbizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) A Bizottságot e rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben az (EU) 2015/478 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁹ 3. cikkének (1) bekezdésével létrehozott Védintézkedési Bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

6. cikk

A kereskedelem liberalizációs intézkedések végrehajtásának értékelése

A Bizottság által a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtásáról készített éves jelentésnek részletes értékelést kell tartalmaznia az e rendeletben előírt kereskedelem liberalizációs intézkedések végrehajtásáról, és abban adott esetben azt is értékelni kell, hogy milyen társadalmi hatással járnak ezek az intézkedések Moldovában és az Unióban. Az 1. cikk a) pontja szerinti termékbehozatalra vonatkozó információt havonta közzé kell tenni a Bizottság honlapján.

7. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet [2023. július 25]-án/-én lép hatályba.

Ezt a rendeletet [2024. július 24]-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/478 rendelete (2015. március 11.) a behozatalra vonatkozó közös szabályokról ([HL L 83., 2015.3.27., 16. o.](#)).

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Unió Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/478 rendelete (2015. március 11.) a behozatalra vonatkozó közös szabályokról (HL L 83., 2015.3.27., 16. o.).

**PÉNZÜGYI KIMUTATÁS A KIZÁRÓLAG A BEVÉTELI OLDALRA
KORLÁTOZOTT KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSSAL JÁRÓ JAVASLATOKHOZ**

1. A JAVASLAT CÍME:

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről a Moldovai Köztársaság közötti társulási megállapodás értelmében a moldovai termékekre alkalmazandó kereskedelmi engedményeket kiegészítő ideiglenes kereskedelem-liberalizációs intézkedésekről

2. KÖLTSÉGVETÉSI SOROK:

12. alcím, 120. jogcímcsoport

A költségvetésben 2023-ra előirányzott összeg: 21 590 300 000 EUR

3. PÉNZÜGYI HATÁS

☐ A javaslatnak nincs pénzügyi hatása

☒ A javaslatnak nincs pénzügyi hatása a kiadásra, van azonban pénzügyi hatása a bevételekre – a hatás a következő:

Költségvetési sor	Bevétel	Időszak: részben 2023– részben 2024* (millió EUR egy tizedesjegyig)
12. alcím, 120. jogcímcsoport ¹⁰	<i>Saját forrásokra gyakorolt hatás</i>	0,3
Összesen		

* A rendelet hatálybalépése óta eltelt egy év

A számítások a javasolt rendelet hatálya alá tartozó termékeknek az éves vámmentes kontingenst meghaladó 2021. évi behozatali volumenén alapulnak. 2021 volt az utolsó év az autonóm kereskedelmi intézkedések bevezetése előtt.

A fenti számítások alapján az e határozat miatt a tradicionális saját forrásokból származó bevételt érintő veszteség becsült összege a szóban forgó időszakban mintegy 0,366 millió EUR (bruttó összeg, beleértve a beszédési költségeket) x 0,75 = 0,274 millió EUR.

4. CSALÁS ELLENI INTÉZKEDÉSEK

A csalás megelőzése érdekében az e javasolt rendeletben meghatározott kereskedelmi intézkedésekre való jogosultság feltétele, hogy Moldova teljesítse a társulási megállapodás

¹⁰ A tradicionális saját források (mezőgazdasági vámok, cukorilletékek, vámok) tekintetében nettó összegeket, vagyis a 25 %-kal (beszédési költségek) csökkentett bruttó összegeket kell megadni.

keretében elérhető előnyökre való jogosultságra vonatkozó összes feltételt, beleértve az érintett termékekre vonatkozó származási szabályokat és az azokhoz kapcsolódó eljárásokat, valamint hogy Moldova az említett megállapodással összhangban szoros közigazgatási együttműködést folytasson az Unióval.